

Miljøtema vann – kort om hovedutfordringer til ny hovedflyplass

Av Margrethe Snekkerbakken

Margrethe Snekkerbakken
er direktør miljøoppfølging ved Oslo Lufthavn AS

Innlegg på seminar 23. sept. 1999.

I forbindelse med konsekvensutredningen (1991) og stortingsbeslutningen om utbygging av hovedflyplassen (1992) ble det stilt strenge krav om at grunnvann på Gardermoen skulle sikres som fremtidig drikkevannskilde. Statens forurensingstilsyn stilte strenge krav til utslipp til grunn og vassdrag i sin utslippstillatelse til Oslo Lufthavn AS (OSL) i 1995. Grunnvannet skal ikke påvirkes og grunnvannsbalansen skal opprettholdes.

Hovedutfordringer med vannhåndteringen

De største utfordringene med hensyn til vann og grunnvann oppstår som en følge av å drive flyplassen i vinterdriftssituasjonen. Av sikkerhetsmessige årsaker må det benyttes kjemikalier på baner og på fly for å fjerne is og for å hindre ising.

Hovedutfordringene kan enkelt oppsummeres i følgende punkter

- Store vannmengder på store tette flater
- Krav til sikkerhet krever bruk av kjemikalier
- Kravene til opprettholdelse av

vannbalansen krever mest mulig direkte infiltrasjon av overvann til grunn. Kombinert med at det ikke er tillatt å bruke grunn og grunnvann som resipient og at det er svært begrensede utslipp som kan føres til bekker og elver – stiller dette store krav til valgte løsninger.

Disse premissene ble gitt inn i arbeidene med forskning, modellering, prosjektering og planlegging som etter lange prosesser førte til valg av følgende tekniske løsninger:

- Drenering av grunnvannet under jernbanetraséen på flyplassen
- Separering av vann ved definering av rene og forurensede flater
- Lokal infiltrasjon av rent vann
- Jordrenseanlegg for svakt forurenset overvann
- Utvikling av nye automatiske overvåkingssystemer

Det vises til mer detaljert informasjon i foredrag som presenteres lengre ut i tidsskriftet.

Det første driftsåret har gitt OSL viktig erfaring med anleggene, og en tilleggsutbygging i 1999 har gitt bedre utjevningssvolum og sikrere over-

våkingsstasjoner, men fortsatt ser OSL følgende utfordringer ved driften av flyplassen:

- Det må arbeides kontinuerlig for å få frem mest mulig miljøvennlige kjemikalier og metoder som bruker minst mulig kjemikalier
- Driften må optimaliseres slik at vannet blir sortert bedre
- Driften må medføre optimalisert nedbrytningsevne i jordrenseanleggene
- Driften må optimaliseres overvåkingssystemene

Utover dette er vår erfaring at det er av vesentlig betydning å ha en rask og miljøriktig håndtering av beredskapssituasjoner og å komme i gang med retting så fort som mulig. Uhell må fra tid til annen påregnes – det viktige er forebygge og overvåke. Med en effektiv overvåkning kan uhell begrenses og lett rettes. Hastigheten på grunnvannsstrømningen i området har vist seg å være lav. Uhell vil derfor ikke bryte med forutsetningene fra Stortinget, men det bryter med vilkårene fra Statens forurensningstilsyn.

Norsk Vannforening har fått hjemmeside på Internett

Norges Vassdrags- og Energidirektorat (NVE), har vært behjelpelig med å skaffe Norsk Vannforening en egen hjemmeside på Internett.

Hjemmesiden nås ved å gå via NVEs hjemmeside. Adressen er:

<http://www.nve.no/vannforeningen>

Professor Jan Henning LÁbée-Lund, NVE, har arbeidet for at hjemmesiden ble virkelighet. Synspunkter på hjemmesiden tar